

Kiállítás a 70 éves szegedi színházról

A SZEGEDI SZÍNHÁZ megnyitása hetvenedik évfordulója alkalmából, ha kissé megkéssz, a színház émeleti dohányszőnyegében nemrég színház történeti kiállítás nyílt, hogy bemutassa az immár két évszázados szegedi színház haladó hagyományait, városunk színházi múltjának irásos emlékeit. A kiállítás még a színház történetében járatosakat is meglepi néhány ritka, értékes, sok tanulságot, élményt nyújtó dokumentumával, s azoknak a gondos, szorgos előzőknek szép munkáját dicséri, akik annak idején e kincseket megmentették, összegyűjtötték, s részben műveikben fel is dolgozták, megkönnyítve ezzel az utókor dolgát. A kiállítás rendezői ugyancsak jó munkát végeztek a kiállítás anyagának egybegyűjtésével. Az olyan értékes és ritka dokumentumok, mint Kelemen Lászlónak, az első magyar színházgázdának levéltársa a szegedi tanácsal, szívet dobogtat, öntudatunkat erősítő élményt adnak a szépre, tanulságokra fogékony nézőnek. «Ami illeti ennek árendáját — olvashatjuk nem kis büszkeséggel szegedi eleink Kelemen László érdeklődésére adott 1800 február 27-i válaszában — az igen gyenge és csekély foglenni, mert mi és népeink inkább gyönyörködnek a játéknak szemlélésében és a magyar nyelv és nemzet dicsőségében, mintsem az illető árendának jóvedelmében». Nem kevésbé érdekes Gorkij «Ej-jeli menedékhely» című darabjának sűgőpéldánya, vagy Juhász Gyula «Atalanta» című egyetlen operettjének szövegkönyve. Helyes a rendezésnek az a megoldása, hogy a színház történetünk néhány jelentős alakját, így Molnár Györgyöt, Makó Lajost és Palágyi Lajost fokozottabban állították érdeklődésünk előterébe. Ezt még bizonyos technikai eljárásokkal, kiemelő címkékkel, egy-egy tárló zárt egységének megteremtésével még növelni lehetett volna, már csak azért is, mert a kiállítás így is túlságosan sűrűsödött, nehezen áttekinthető, tagolatlan. Általában a kiállítás technikailag sajnálathatóan szegényes: nemcsak környezete, megvilágítása, de tálalása, kitétele sem felel meg azoknak a követelményeknek, melyek egy ilyen értékes anyagú témának vonzóvá tételéhez feltétlenül szükségesek. E tekintetben a rendezők jobban támaszkodhattak volna a múzeum segítségére, amely leginkább otthonos a modern kiállítás-technika fogásaiban.

FŐKÉNT A KIÁLLÍTÁSI ANYAG áttekinthetősége, korszakbeosztása és ennek megfelelő tagoltsága az a legfőbb elv, amelynek megvalósítását itt hiányolunk kell. Ez nehezíti meg, hogy a látogató maradó benyomást szerezhessen, emlékeztében szerves összefüggésben, történelmi rendben sorakozzanak fel a látott értékes dokumentumok. Különösen a felszabadulás utáni idők történeti kidolgozottsá-

ga elnagyolt; egy szürke felirat és kusza, következetesség nélkül kirakott fényképes-tablók «jelképek», ahelyett, hogy a multtal legálabb is egyenlő arányban mutatná be a kiállítás a felszabadulásunk óta megtett hatalmas fejlődést, amely a szegedi színházat «álami nemzeti színházzá» tette. A mult hagyományainál semmivel sem jelentéktelenebbek számunkra a jelen eredményei! A kiállítás arányainak, megoldásainak ezt is tükröznie kellene.

De nemcsak a tartalomhoz nem méltó formai kivitelezésnek vannak hibái; akad néhány hiány a kiállítás anyagát illetően is. A rendezők szemmel láthatóan csupán a színház történeti irodalom már feldolgozott anyagára, főként Reizner János, Szmolányi Nándor és Lugosi Dóme adataira szorítkoztak a kiállítás dokumentumainak összegyűjtésére; önálló kutatásra idejükből nem futotta. Pedig rendkívül tanulságos lett volna például Mikszáth Kálmán 1878—79-es színházi cikkeinek bemutatása is, amelyek egyrészt kitűnően jellemzik az akkori közönség társadalmi összetételét, a színház társadalmi szerepét, másrészt logikusan beleillenek abba a sorba, amelyet a színháznak a szegedi irodalom jeleivel, Móra Ferencel, Juhász Gyulával való jelentős kapcsolata teremtett, s melybe Gárdonyi is, Pósa Lajos is beletartozik. Hogy a kiállítás szemtel pihenető, a kiállításnézés lélektana által megkövetelt háromdimenziós objektumokban, tehát tárgyi emlékekben szegény, azt valószínűleg a rendelkezésre álló anyag kényszerűsége okozta. De hiányzik például olyan fontos oklevél is, mint a magyar színház történetében is szinte páratlanul értékes utalást («theatri videlicet domibus jaculatoriis» stb.) tartalmazó 1719. évi városi szabadságlevelét, Szeged más vonatkozásaiban is legértékesebb okiratainak egyike, Molnár György «Világostól Világosig» címmel megjelent emlékirata, kinyitva az 1860 őszén lezajlott parázshangulatú Bánk bán-bemutatóról, előzményeiről szóló lapoknál, szintén fokozhatták volna színház történetünk haladó mozzanatainak élményszerűségét.

A KIÁLLÍTÁST A SZÍNHÁZ a közeli napokban kénytelen lesz lebontani. Értékes anyaga, s az, hogy mostani formájában csak nehezen volt hozzáférhető, kevesek számára volt vonzó, feltétlenül szükségessé teszi, hogy az itt bemutatott anyag kiegészítve és technikailag fölfrissítve továbbra is megtekinthető legyen. A szegedi múzeumnak, melyben Móra Ferenc most harmadik esztendeje, 1924-ben már hasonló jellegű kiállítást rendezett, elkötelező hagyományai vannak ezen a téren. Reméljük, hogy a szegedi színház színház értékes emlékeit, haladó hagyományait idéző dokumentumait — melyet a szegedi nem-

zeti színház dicséretes kezdeményezése most a feledésből újra napfényre hozott — városunk és az itt megforduló vendégek sokszázados tömegének lesz módjukban megtekinteni.

Párthírek

Értesítjük a politikai iskola II. évfolyamának propagandistáit, hogy részükre 1954. január 3-án délután fél 5 órakor a Pártoktatók Házában szemináriumot tartunk. A szeminárium anyaga a «NEP» kérdése és a «Szocialista iparosítás kérdése a Szovjetunióban». A mezőgazdaság kollektivizálásának kérdésével külön szemináriumon fogunk foglalkozni. Kérjük az elvtársak pontos megjelenését.

Agit.-Prop. Osztály
Értesítjük a Politikai Gazdaságtan II. évfolyam hallgatóit, hogy részükre 1954. január 4-én 4 órakor a Pártoktatók Házában konferenciát tartunk.

Kérjük a pontos megjelenést.
Városi Pártbizottság
Agit.-Prop. Osztálya

IDŐJÁRÁSJELENTÉS
Várható időjárás csütörtök estétől: Változó felhőzet, még több helyen havazás, esőfőgy havasodó, éjszaka eszaki keleti szél. Az éjszakai lehűlés, főleg nyugaton fokozódik, a nappali hőmérséklet kissé csökken. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: Csütörtök reggel mínusz 3—mínusz 6, délután mínusz 1—plusz 2 fok között.

A fűtés ajtajánál szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1—mínusz 4 fok között.

MÓTI
Szabadeg: Kiskrajcár. — Péntek 13 (Január 6.)
Vörös Csillag: Január 7-ig szünet.
Fáklya: Solvay titkos aktái (Január 3.)
Az előadások fél 8 és fél 8 órakor kezdődnek a Szabadeg- és Fáklya-moziiban.

SZÍNHÁZ
Délután 4: Bajett, délután. Béret.
Este 8: Denevér, Béretszünet.

MÚZEUM
Fejlesztő történeti kiállítás. Móra Ferenc Emlékkiállítás. Fehértő élővilága kiállítás (Kulturpavilon, Rózsavirág tér) hétfő kivételével mindennap délelőtti 10 óráig 6 óráig. A Múzeumi Képtár (Horváth Mihály utcai Üvegcsarnok) hétfő kivételével mindennap délután 2 óráig 6 óráig.

KÖNYVTÁR
Somogyi: Délelőtti 10 óráig este 7-ig. (Könyvtár szünet: délután 2.10 este 6 óráig.)

Járás Könyvtár (Szálán lrt. 54. sz.): Kölcsony felől délután 2 óráig este 7 óráig. Vasárnap délelőtti 9—12 óráig.

Gorkij Könyvtár: Nyitvatartási ideje: hétfő, kedd, szerda, péntek reggel 8 óráig 12-ig, délután 1-10 fél 4-ig, csütörtökön, szombat délelőtti 10-12, 2-ig, délután 3-6 óráig.

Az Egyetemi Könyvtár nyitvatartási ideje: Olvasóterem: 10-12 óráig, hétfőn: 14-12, 21 óráig; vasárnap 9-12 óráig, 14-12 óráig. Kölcsony: 12-12 óráig, hétfőn: 14-12 óráig, vasárnap 9-12 óráig, 14-12 óráig.

Egyetemi Könyvtár olvasószolgálati rendje dec. 31—jan. 2 között: Dec. 31-én Kölcsony olvasóterem nyitva 8—12-ig, Jan. 1-én és 2-án Kölcsony szünetel, olvasóterem zárva.

AZ ORSZÁGOS TAKAREKPENZTAR
szegedi fiókjának vezetője közli, hogy ma, december 31-én fél 12 óráig tart pénztári szolgálatot.

Átadták a Kínai Népköztársaság részére készült 500 traktort a Vörös Csillag traktorgyárban

A Vörös Csillag traktorgyár dolgozói az év első negyedében megbízást kaptak, hogy december 31-ig készítsenek el 500 darab SL lánctalpas traktort a Kínai Népköztársaság részére. December 29-én, két nappal a kitűzött határidő előtt elkészítették az utolsó traktort is, amelyet szerdán délután bensőséges ünnepség keretében adtak át a kínai nép képviselőjében megjelent Csan-jü-Lin és Csan Hau elvtársaknak.

Eddig több mint 1 millió 250 ezer német írta alá a követelést, hogy a négyhatalmi értekezleten egész Németország képviselői is vegyenek részt

Berlin (MTI) A négy külügyminiszter küszöbönálló értekezlete hatalmas népi mozgalmat váltott ki a Német Demokratikus Köztársaságban. Eddig több, mint 1 millió 250 ezer német írta alá a követelést, hogy a berlini tanácskozásokon biztosítsanak helyet és meghallgatást egész Németország képviselőinek.

Teljesítette évi tervét a Szegedi Textilművek

A Textilművek éves tervét globálisan 29-én fejezte be. Az első negyedévi tervüket mennyiségben 98,2 százalékra teljesítették. A második negyedéven jobb eredményt értek el az üzem dolgozói, mert tervüket 100,1 százalékra teljesítették. A harmadik negyedévi tervet 100,9 százalékra teljesítették. A pe-

gyedik negyedéves tervüket 29-ig a negyedév elejéről 104,8 százalékkal, december havi tervüket hól elejéről 103,3 százalékkal teljesítették az üzem dolgozói. Harmadikán reggel hat óráig már 17.500 kilogrammal termeltek többet az évi tervnél.

Ünnepi aktívaülés a KIMSZ megalakulásának 35. évfordulója alkalmából

A Kommunista Ifjúság Magyarországi Szövetsége megalakulásának 35. évfordulója alkalmából a Dolgozó Ifjúság Szövetsége budapesti bizottsága szerdán délután ünnepi aktívaülést rendezett a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen. Az aktívaülésen Budapest ifjúságának legkiválóbb képviselői vettek részt.

Az ünnepi aktívaülést Kovács Antal, a DISZ budapesti bizottságá-

nak titkára nyitotta meg, majd Horváth Ferenc színművész József Attila «Levegőt» és Benjámin László Kossuth-díjas «Tűzzel-késsel» című versét mondotta el. Ezután Hollós Ervin, a DISZ Központi Vezetőségének titkára mondott beszédet.

Az aktívaülés első része az Internacionálé hangjaival ért véget. A második részben ünnepi kultúrműsort adtak elő.

Kémeket és diverzánsokat fogtak el Albániában

Tirana (ATA) Az Albán Népköztársaság belügyminisztériumának hivatalos közleménye szerint az állambiztonsági szervek nemrégiben elfogtak és ártalmatlanná tettek több kémeket és diverzánsokat, akiket az amerikai szervek küldtek Albániába, hogy megszervezzék a reakciós erők felkelését.

A belügyminisztérium közleménye hangsúlyozza, hogy az Albán Népköztársaság ellen irányuló ellenséges tevékenységet az athéni amerikai kémközpontból irányították.

Az elfogott kémek és diverzánsok kivétel nélkül beismerték bűnösségüket. Perük hamarosan megkezdődik.

SPORT

A Petőfi SK úszóinak 1953. évi szereplése

A Szegedi Petőfi SK úszói mint az előző években, úgy most is egész éven át szorgalmasan készülték a nyári időnyre. Az edzések januártól kezdve arra irányultak, hogy a szakosztály tagjai megfeleljenek annak a várnak, amelyre Szeged város sportkedvelő dolgozói tekintenek a Szegedi Petőfi úszóira.

A hagyományos téli pontversenyt, amelyet a Városi Gőzfürdőben rendeztek a szegedi sportkörök, szakosztályunk nyerte s így a VTSB által ajándékozott vándordíjat másodikszor is megvédte.

A szokatlanul kedvező időjárás miatt edzéseinket csak későn kezdtük meg a szabadban, de ennek ellenére sikerült a május 1-i Béke, kupa sergőzet elsőjében elnyerni. A továbbiakban Szeged város ifjúsági bajnokságáért megtartott úszóversenyt 17 bajnoki számból 16 első helyet és számos helyezést, a Szeneser megtartott Csengrad megyei ifjúsági bajnokságán a 16 bajnoki számból 9 megvált egyéni bajnokságot szereztünk versenyzőink.

Az Esztergomban megrendezett országos ifjúsági bajnokságon igen erős mezőnyben indultak versenyzőink Csengrad megye színeiben. A versenyzőink egyes úszószámokban előremutató és részvevők szempontjából jóval meghaladták az eddigi országos ifi bajnokságok színvonalát. Meg kellett elégednünk a helyezésekkel, annyival is inkább mivel néhány serdülő korosztályú versenyzőt is indítottunk, akiknek ez volt az első nagy versenyük. Bár a legjobb egye-

ni eredményeiket érték el, mégsem tudták felvenni a versenyt 2—3 évvel idősebb versenyzőikével. Így végeredményben a 100 méteres női úszásban Pelterdi Lilla harmadik, a 100 és 200 méteres férfi mellúszásban Vajtai István ötödik, illetve hatodik, a 100 méteres férfi hátúszásban Varga István hatodik, a váltószámokban a 4x200-as gyorsúszó váltóban negyedik, a 4x100 m-es vegyesváltóban ötödik helyezést érték el versenyzőink.

A szeptemberben megrendezett folyamabajnokságon a hűvös idő ennére is erős mezőny indult, de itt is igen értékes helyezéseket értünk el. Egyéniben Szendrői László és Szalai Péter el is jutottak a VTSB folyamabajnokságra kitűzött vándordíjat mint a pontverseny győztese, szakosztályunk hódította el.

A nyári idény befejeztével sem állt meg munkánk, különösen elsőosztályú versenyzőink készültek komolyan az új szintek elérésére. Másfél hónapos erős edzés után sikerült két versenyzőnknek, Vajtai Istvánnak és Reök Andornak az első osztályú szinten beütni, ami a szegedi téli edzésük lehetőségéhez képest elég nagy teljesítmény.

De reméljük az első osztályú, ha nem a többi szintet, ma még ismeretlen nevű versenyzőink is rendezésen és tudatosan készült az 1954-es úszóidényre, hogy jobb eredményekkel segítsék a szegedi és ezzel az országúszósportjának fejlődését.

Faragó Sándor,
Sz. Petőfi SK úszószakosztályának edzője

TISZÁNTULI Épülettürovarozó Vállalat átadta szegedi és szeged környéki munkahelyre felvezetők, vezetők és szerelőket. Jelentkezések jan. 6-án 11 órakor a 65/7. sz. Építőanyagellátó Vállalatnál Szeged, Gogoly u. 3. sz. ajtó.

A GÖZFÜRDŐ január 2-án reggel fél 7 óráig este fél 7-ig január 3-án, vasárnap reggel fél 7-ig déli 1 óráig van üzemben.

A SZEGEDI Földművelésügyi és erdőgazdálkodási bizottság értesíti a szövetkezeti bontók vásárlóit, hogy a leltározások 1954 január 3-án kezdődnek. Így a beszerzéseket hamarabb eszközözték mivel az üzletek a leltározások miatt zárva lesznek.

GYORSÍRO és gépiro tanfolyamok kezdődnek szakiskolában, Szeged, Káuzai tér 3.

ÖSSZEKÖTÖ magyar perzsa szőnyegek eladóik. Kerek 120 centi 2 tes boradai. Jókai u. 29. 3. ajtó.

EGY 5 szór 4 es vízmentes ponyva eladó. Gyöngyúti u. 3. emelet.

SZŐRÖSBÖDŐ eladó. Érdeklődni lehet: Petőfi Sándor sz. 14. I. em. 2. ajtó.

KÉT személy részére bútorozott szoba kiadó. Csemegi u. 7.

A RÁDIO MŰSORA:

Január 1, péntek
Kossuth rádió
6 Zenés közért, 6.45 Lapszemle, 7.10 Népi együttes, 8 Hírek, lapszemle, 8.15 Ajándékmtör, 9 Mesélő muzika, 10 Fejlesztés, 10.10 Beszélgetés, 11 Operahangverseny, 12 Hírek, lapszemle, 12.15 Hangfűzések, 13.30 Újvíz közért, 14.15 Hangfűzések, 14.45 Költőnemek, 15 Operatárszertek, 15.30 Hangfűzések, 16.10 Elbeszélő kötetem, 16.50 Szív kőrdi, 17.20 Budapest — Szilveszter éjfélen, 18 Híres operakörök, 19 Ének, 20 Hírek, 20.15 Ünnepi krónika, 20.30 Fejlesztés, 21 Táncezen, 22 Hírek, 22 óra 10 Táncezen, 24 Hírek.

Petőfi rádió
8 Hangfűzések, 8.30 Szórakoztató zene, 9.30 Lemeztárlás, 10.10 Szomszédaink zenéiből, 11 Hangverseny, 11.35 Filmzene, 12.30 Előadás, 13 Szórakoztató dalok, 14 Klasszikus operettek, 15.20 Népi muzika, 16

Művészemelek, 16.40 Mesejáték, 17 óra 20 Zenekari muzika, 18 Versek, 18.45 Petőfi emlékhangverseny, 19.20 Moszkvai rádió összejelzése, 19.50 Táncezen.

A kísérleti adó műsorából: 14-től 20-ig a Petőfi rádió műsorát közvetíti 20 Táncezen, 20.40 Részletek vígoperákból, 21.30 Hangfűzések, 22 Zenekari hangverseny.

DÉLMAGYARORSZÁG

politikai napilap
Felelős szerkesztő és kiadó:
ZOMBORI JÁNOS
Szerkesztő: a szerkesztőbizottság
Szerkesztőség: Szeged, Lenin u. 11.
Telefon: 35—35 és 40—80
Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 3.
Telefon: 31—16 és 35—00

Csongrád megyei Nyomdaipari Vállalat Szeged
Felelős vezető: Vincze György

A Szovjetunió Kommunista Pártja

Központi Bizottságának üdvözlő távirata

Németország Kommunista Pártja fennállásának

35. évfordulója alkalmából

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága üdvözlőtáviratot küldött Németország Kommunista Pártjának, a párt fennállásának 35. évfordulója alkalmából:

Németország Kommunista Pártja — a német munkásosztály élcsapata —

egész történetének folyamán következetes, forradalmi harcot folytatott a kapitalizmus ellen, a dolgozók léteérékéért, Németország munkásosztályának ügyéért, szenvedélyesen és fátordhatatlanul harcolt a militarizmus és az imperialista reakció ellen

— hangzik a többi között a távirat.

Németország Kommunista Pártja a nyugatnémet revansizisták terrorja és üldözése ellenére annak a harcnak élcsapatában halad, amelyet a német népi Németország egyéért és nemzeti függetlenségéért, a béke fenntartásáért és megszilárdításáért, valamint a nyugatnémet militaristák és a német népet a békeszerető népek ellen irányuló újabb, agresszív háborúba taszítani igyekvő külföldi imperialisták közötti külön militarista szerződés és katonai szövetkezés ellen vív.

Meggyőződésünk, hogy Németország munkásosztálya és dolgozói minden demokratikus erővel szilárd egységben kivívják a történelmi jelentőségű

feladat megvalósítását — az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németország megteremtését.

Tudósokat és tudományos kutatókat jutalmazott meg az Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége eddig végzett eredményes tudományos munkásságuk elismerésül tudósokat és tudományos kutatókat részesített jutalomban. A jutalmakat szerdán délután Osztrovski György, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára osztotta ki. Méltatta tudományos életünk képviselőinek eredményeit, majd átadta a 3—6000 forint összegű jutalmakat.

A jutalomban részesültek között szerepel több szegedi tudós és tudományos kutató is: Ivanovics György, Kiss Árpád, Fodor Gábor és Rédei László.

A MAV vezérigazgatósága közli,

hogy 1954 január hó 4-től egyes vasútvonalakon a személyszállító vonatok közlekedésében menetrend-változás lép életbe. A változásokat a hivatalos menetrendkönyvhöz kiadott 2-es számú pótlék tartalmazza. Felvilágosításokat a pályaudvarok és a menetjegyirodák adnak.